

בלוגים כז'אנר: מיפוי פרופילים של בלוגים בשפה העברית/פז נטלי

תקציר:

מטרת המחקר הנוכחי למפות פרופילים של בלוגים בשפה העברית, תוך התייחסות לבלוגים כז'אנר בפני עצמו. כבסיס תיאורטי למחקר, קיימת התייחסות לנושא הכפר הגלובלי ולתקשורת מתווכת מחשב. במסגרת סקירת הספרות נבחן המושג Web 2.0 שהוטבע ע"י טים אוריילי, מושג שגרם לאינטרנט של 1995 להיקרא Web 1.0. בפרק זה נבחנים תהליכים ומאפיינים הקשורים במושג Web 2.0, כגון פולקסונומיה ו-wiki. בפרק הבא מוגדר המושג ז'אנר אינטרנטי ומוצגים מחקרים קודמים בנושא. הפרק החותם את סקירת הספרות מתייחס לנושא הבלוגים בצורה מקיפה ומספק הן הגדרה של המושג והן התייחסות למאפייניו.

שאלת המחקר מבקשת למפות את הפרופילים של בלוגים בשפה העברית תוך התייחסות למאפיינים שנמצאו במחקרים דומים. אוכלוסיית המחקר מונה את כל הבלוגים דוברי העברית מתוך קהילת הבלוגים הגדולה בישראל, "ישראל-בלוג". הדגימה שנערכה מתוך ישראל-בלוג הייתה דגימה אקראית באמצעות סקריפט ממוחשב שנכתב בתוכנת Python (ראו נספח ד'). נדגמו 109 בלוגים, המנוהלים בשפה העברית.

שיטת המחקר בה השתמשו במחקרים דומים לניתוח ז'אנרים היא ניתוח תוכן כמותי ואיכותי (ראו Bates & Lu, 1997; Ha & James, 1998; McMillan, 1999; Scheidt et al., 2005). במחקר הנוכחי נערך שימוש בניתוח תוכן כמותי על מנת לבצע זיהוי כמותי של מאפיינים מבניים ופונקציונאליים של הבלוגים שנדגמו. כן נערך שימוש בניתוח תוכן איכותי, על מנת לקטלג מבחינה תכנית את סוגי הבלוגים. נעשה שימוש בדף הקידוד מתוך מחקרם של הרינג ואחי' (Herring, Scheidt, et al., 2005) שהותאם לישראל. קטגוריות הקידוד נועדו לספק אפיון כללי של הז'אנר, תוך התייחסות לחמישה נושאים מרכזיים: מאפייני הבלוגר, מטרת הבלוג, מאפיינים מבניים, מידת הפופולאריות של הבלוג ומידת העדכניות של הבלוגים. סה"כ קודדו 55 קריטריונים שחלקם לא היוו משתנים, אלא קבועים במדגם של המחקר הנוכחי, כלומר הופיעו באופן זהה בכל אחד מ-109 הבלוגים שנדגמו. מדובר בשבעת הקריטריונים הבאים: תוכנת הבלוג, תגובות לרשומות, מיקום השמות, מספר המחברים, ארכיב, מידע בראש הרשומה ומידע בתחתית הרשומה.

ממצאי המחקר מעידים על כך שהבלוגר הישראלי נוטה להשתמש בשם בדוי, וברוב המקרים מדובר בבלוגריות בטווח הגילאים 17-18, שעיסוקן המרכזי הינו לימודים בבית הספר התיכון. הבלוגר הישראלי בוחר לרוב שלא לשלב ייצוג גראפי של עצמו לבלוג.

סוג הבלוגים השכיח בישראל הינו בלוג מסוג יומן אישי. בלוגים מסוג זה נוצרים ברוב המקרים ע"י בני נוער, לרוב ממין נקבה. רוב הבלוגים במחקר הנוכחי מתאפיינים בשימוש בתמונות ובסמלים. כמו כן, הם מתאפיינים בפרסומות, כיוון שרובם ניתנים למשתמשים ללא תשלום. כמעט ולא נמצא בהם שימוש בלוח שנה ובפונקציית חיפוש, שמאפיינים בלוגים בתשלום. יש לציין, שהארכיב שנמצא כברירת מחדל קבועה בכל הבלוגים של ישראל-בלוג מספק לגולשים אפשרות קצת פחות נוחה לבצע חיפוש בבלוג.

הבלוגים במחקר הנוכחי מתעדכנים באופן יומיומי ושוטף, ומתוחזקים לאורך תקופה ארוכה של שנים. כמו כן, נמצא שימוש נרחב בטקסט בבדיקת מס' המילים, המשפטים והפסקאות בהם נערך שימוש. מחקר עתידי במסגרת רחבה יותר, המשלבת התייחסות לז'אנר הבלוגים במדינות שונות, תוך בחינת מאפיינים חברתיים ותרבותיים, עשוי להסביר חלק מהממצאים שהתגלו במחקר הנוכחי.

מס' מיון בספריה :
E004.69 פז.בלו תשס"ו

מס' מערכת בספריה :
1117848